

3 | observant

WWW.OBSERVANTONLINE.NL
JAARGANG 43 | 22 SEPTEMBER 2022
ONAFHANKELIJK WEEKBLAD UNIVERSITEIT MAASTRICHT

TURN AROUND
FOR ENGLISH
EDITION

Opinie

Illustratie: GoodStudio, Shutterstock

Er zijn collega's die vóór hun dienst bij de UM eerst de krant rondbrengen of in de weekenden elders een centje bijverdienen.

Er voltrekt zich een stille ramp onder het ondersteunend personeel (OBP) van de UM, betoogt Roy van Kessel, gebouwenbeheerder in Randwyck. **Pagina 6**

Still: YouTube

Uitslag onderzoekscommissie:
**MAASTRICHTSE
HOOGLEERAAR MAG GEEN
OPLEIDER MEER ZIJN.**

Opleiding tot psychiater in Eindhoven verdwijnt.
Pagina 5

Maastrichtse studenten en de inflatie
**MINDER TERRASJES,
BOODSCHAPPEN OP
DE MARKT EN GEEN
CHOCOLADE.** **Pagina 7**

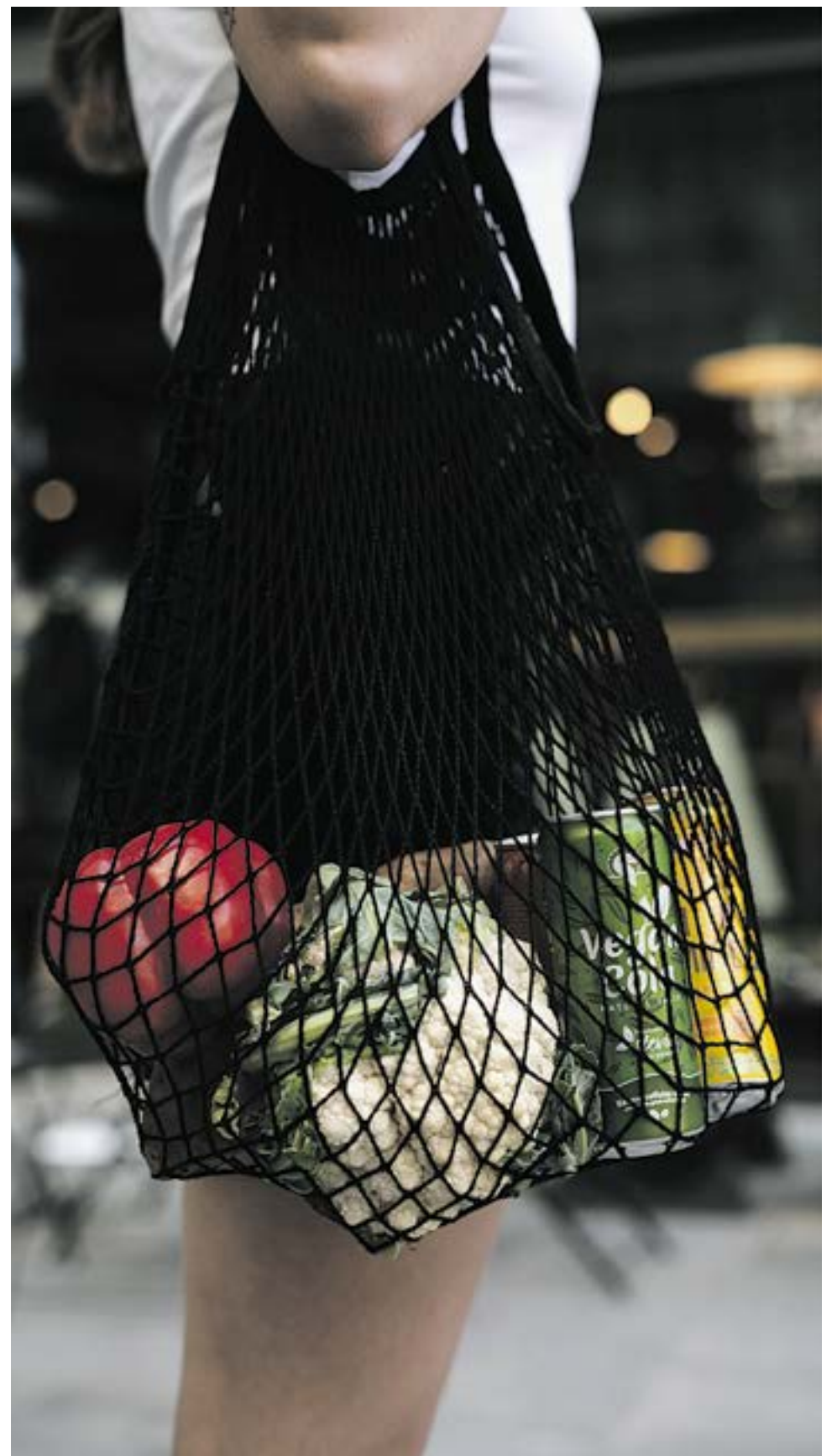

Foto: Pexels, Olena Bohovyk

SPLINTERS

Een grappig voorval, een opvallend nieuwtje, iets interessants wat elders in het land gebeurde: het staat in deze rubriek.

Trillende trucks

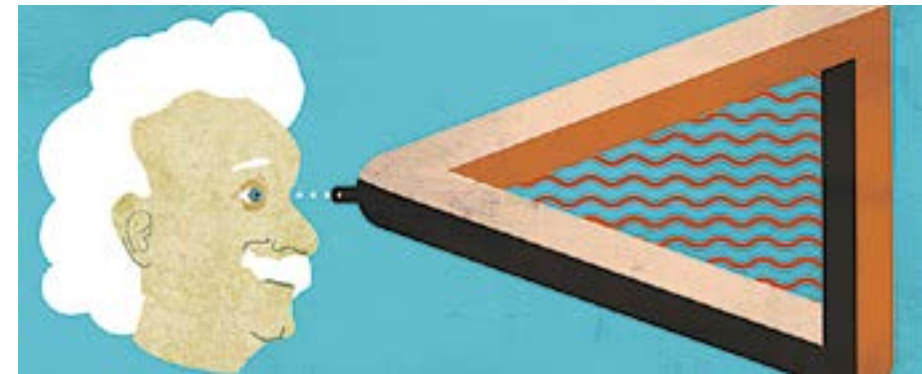
De afgelopen weken werd het Limburgse Heuvelland 'opgeschud' door een opvallende verschijning: een colonne van drie 'trilwagens', om de tien meter stoppend om met trilplaten de bodem te laten schudden. Niet als onderdeel van een boerenprotest, maar in de naam van de wetenschap. Met behulp van sensoren langs de route, die de weerkaatsingen van de trillingen in de ondergrond registreerden, kan namelijk de samenstelling

van de bodem achterhaald worden. Dit is onderdeel van een project ter voorbereiding van de Einstein Telescoop. Deze detector moet zo'n 250 meter onder de grond komen te liggen, maar er is nog vrij weinig bekend over hoe de Zuid-Limburgse bodem op deze diepte in elkaar steekt. Inwoners van het Heuvelland zijn overigens niet uit hun huizen getrild, zo valt te lezen in *De Limburger*. De trucks – waarvan de trillingen tot op enkele tientallen meters afstand voelbaar zijn – sloegen in dorpen en bij kwetsbare gebouwen stukken over, of er werd slechts één trilwagen ingezet. Ook hield men afstand tot dasenburchten om de dieren niet te storen.

Muziek tijdens de lunch

Klassieke muziek zou niet alleen in theaters en concerthallen te horen moeten zijn, vindt Daniel Riviera, masterstudent Arts and Culture. "Iedereen moet er mee in aanraking kunnen komen." Daarom haalt hij de muziek de universiteit binnen. Dit academisch jaar organiseert hij elke maand een lunchconcert in de Turnzaal bij de Faculty of Arts and Social Science (Grote Gracht 90-92). Daar is niet alleen Riviera zelf (hij studeerde viola aan het conservatorium in Maastricht voordat hij aan zijn master begon) te horen, maar ook andere muzikanten. Het eerste concert, dat ongeveer een half uur duurt, is op maandag 26 september om 13.00 uur, entree is gratis. "Studenten, medewerkers, maar ook Maastrichtenaars zijn welkom." De musici spelen een tango en een fandango-stuk. Weten wanneer de volgende concerten zijn? Kijk op www.euphoniaconcerten.com.

Vrroemm, vrroemm

Klik, op weg ernaartoe maak je 'm open. Vrroemm, je start de motor en rijdt weg. Pok, pok, je geeft richting aan, en eenmaal en route gaat de radio aan. Je

staat er niet bij stil, maar alles in en aan een auto maakt geluid. En dan hebben we het nog niet eens over de geluidsoverlast in de buurt van een snelweg. Het komt allemaal voorbij in een app die UM-hoogleraar Karin Bijsterveld heeft laten maken, de *Weg van Lawaai*-app. Die staat vol met verhalen over (historische) autogeluiden, speciaal gemaakt om te beluisteren op de A2. Via de GPS starten bij specifieke 'hectometerpaaltjes' verhalen over onder meer opmerkelijke geluidsschermen ter plekke. Allemaal

ingesproken door voormalig *Journaal*-lezer Rik van de Westelaken, die nu onder meer *Wie is de Mol?* presenteert. Eerder verscheen het gelijknamige boek *Weg van lawaai*. Wist u dat er in de jaren dertig van de vorige eeuw 'stilteweken' werden gepland om mensen voor even te verlossen van het straatlawaai? Volgende week dinsdag wordt de app gepresenteerd, op het Mediapark, in het Instituut voor Beeld en Geluid. En daarna? Via de A2 terug naar het zuiden...

We hebben elkaar nodig

Het regende pijpenstelen op deze woensdag in september. Het was de dag dat er voor het eerst sinds mensenheugenis een *Observant*-barbecue op de planning stond. Met de redactie, onze freelance-medewerkers, het stichtingsbestuur en de redactieraad, zo'n 35 mensen in totaal. Met een dikke trui, lange broek en stevige schoenen in mijn tas, toog ik 's ochtends naar de redactie. Kletsnat kwam ik daar aan. De warme reservekleding kwam meteen van pas.

Een collega had zich de dag ervoor afgemeld. Corona. Ik was het voor het gemak even vergeten, maar het virus waart nog altijd rond. Gelukkig bleef de rest van de club corona-vrij.

De barbecue was ouderwets gezellig, eindelijk weer eens met een drankje rondwandelen, boksen en handen uitdelen (zouen leek me niet verstandig), en – uiteraard – elkaar spreken zonder een scherm ertussen. Hoe het beviel, zo na corona weer op de campus, vroeg iemand. Het is wennen, hoorde ik mezelf zeggen. Voor iedereen. Na twee jaar thuiswerken, lees na twee jaar tot

op zekere hoogte je eigen gang gaan, moet iedereen weer in het keurslijf van het team. En dat blijkt lastiger dan gedacht. Al helemaal omdat we nu hybride werken. Ikzelf ben vaker dan

me lief is het overzicht kwijt: heeft collega A dat artikel rond? Hebben we al antwoord van die bestuurder? En hoe zit het met dat grote verhaal, loopt dat een beetje?

Vroeger, toen we allemaal op de redactie werkten en de lijnen ultrakort waren, had ik het antwoord al voor die vragen in me

redactioneel

opkwamen. We hielden elkaar bijna ongemerkt op de hoogte. Nu loopt de communicatie vaker via mail, app of telefoon. Los daarvan zijn wij, altijd toch een hecht team, tijdens corona ook wat losser van elkaar komen te staan. Herkenbaar, klonk het tijdens de borrel. De teamspirit is wat verwaterd, schreef Ron Heeren vorige week al in zijn column. En de weg naar 'normaal' blijkt langer dan gedacht. Daarom ondernemen we nu actie: we werken voorlopig wat minder thuis. We hebben elkaar nodig, om te sparren, te lachen, elkaar te steunen in moeilijke tijden, en inspiratie op te doen.

Riki Janssen

Wekelijks schrijft de hoofdredacteur van *Observant* over de belevenissen op de redactie.

Landelijke Kamer van Verenigingen

“Goed dat Tragos die acht leden heeft geschorst”

“Natuurlijk keuren we de situatie af zoals die heeft plaatsgevonden bij Tragos”, reageert Eize Atzema, praeses bij de Landelijke Kamer van Verenigingen, het overkoepelend orgaan voor studentenverenigingen in Nederland. “Grensoverschrijdend gedrag hoort niet thuis in de kennismakingstijd.”

Tegelijkertijd is hij te spreken over het optreden van het Tragos-bestuur dat acht leden voor onbepaalde tijd heeft geschorst. “Daarmee laat je zien dat je dit soort gedrag niet accepteert. De vereniging moet een veilige plek zijn.” Nadat de misstanden openbaar werden, had de LKvV contact met Tragos, vertelt Atzema, zonder verder in te gaan op de inhoud. “Ze weten dat als ze vragen of hulp nodig hebben, wij bereikbaar zijn.” Op dit moment is de LKvV

in elk geval (nog) niet actief betrokken bij het opstellen van een verbeterplan, zoals de Maastrichtse collegevoorzitter Rianne Letschert van Tragos verlangt. Hun verenigingsstatus is hen voorlopig ontnomen en die zal pas worden teruggeven als Letschert overtuigd is van een cultuurverandering.

Letschert hoopt dat er een discussie op gang komt, niet alleen binnen Tragos, maar ook nationaal. Daarvoor is ook een rol weggelegd voor de LKvV (vijf bestuursleden die allen lid zijn van een vereniging in het land) die de belangen van studentenverenigingen behartigt. Atzema: “Die rol vervullen wij zeker. Jaarlijks organiseren we een conferentie waarbij we in gesprek gaan met de verenigingen over de veranderende maatschappij en onze rol daarin. De laatste keer ging het over sociale veilig-

heid en inclusie onder de noemer 'thuis op de vereniging'. Hoe gaat iedereen daarmee om? Hoe zorgen we ervoor dat leden zich veilig en fijn voelen? Ook wordt er gedurende het jaar meermaals aandacht besteed aan de kennismakingstijd. Dan is er ook ruimte voor reflectie en evaluatie. Daarnaast zijn er gezamenlijke richtlijnen, die ook over de kennismakingstijd gaan.”

Toch lijkt een thema als sociale veiligheid haaks te staan op wat er in Maastricht (en eerder dit jaar in Amsterdam) gebeurde tijdens de ontgroeningen. Er was sprake van vernedering, discriminatie, seksisme, machtsmisbruik. “Als ik naar mijn eigen kennismakingstijd kijk, [in Wageningen, red.] kan ik alleen maar zeggen dat ik het heel waardevol vond, een spannend maar onvergetelijk begin van mijn

studententijd.” Zicht op wat er echt tijdens de ontgroeningen gebeurt, heeft de LKvV niet. “Wij hebben het er zeker uitgebreid over met onze verenigingen, maar gaan inderdaad niet bij iedereen langs. Dus onze informatie komt vanuit de lidverenigingen zelf.”

De berichten doen de beeldvorming van verenigingen geen goed, besef Atzema. “Dat is jammer, want er is ook een ander beeld en dat is dat studenten zich bij een vereniging of allerlei vlakken kunnen ontwikkelen, waar ze maatschappelijke initiatieven kunnen starten. Daarnaast dragen verenigingen sterk bij aan het welzijn van studenten, dat zag je ook in coronatijd.”

Wendy Degens

UM-fietsenstallingen schoongeveegd

De oogst van een ochtend fietsenstallingen 'schoonvegen' in Randwyck: een honderdtal weesfietsen. Vergeten tijdens de lange lockdowns of een onverwachte vlucht naar het thuisland, of simpelweg een bewust gedumpte oude barrel: ze zijn allemaal door hun gebruikers achtergelaten in de coronaperiode. Woensdag werd in de binnenstad eenzelfde aantal afgevoerd. Normaal gesproken een jaarlijks ritueel, maar dankzij het online-onderwijs was de noodzaak voor een opruimactie de afgelopen jaren minder groot. De opgespaarde 'coronafietsen' die te goed zijn voor 'de shredder' – in totaal zo'n vijftig – doneert de UM aan de Fietsbank, zegt facilitymanager Gido Boere. Daar worden de rijwielen (of hun onderdelen) klaargestoomd voor een tweede leven bij mensen die zelf geen fiets kunnen kopen. Mensen die hun oude fiets hetzelfde lot gunnen, hoeven overigens niet op de volgende schoonveegronde te wachten, merkt Boere op. Zowel in de binnenstad (Tapijn, gebouw A) en in Randwyck (UNS50) kunnen ze bij een depot achtergelaten worden. “Met een label, verkrijgbaar bij elke receptie, eraan bevestigd, zodat toevallig geparkeerde fietsen niet worden afgevoerd.”

DV

Foto: Joey Roberts

column

Waarom makkelijk doen als het moeilijk kan

In mijn werk vertaal ik ingewikkelde dingen naar begrijpelijke taal. Wil je wetenschappelijke uitkomsten delen met de wereld? Een uitdaging die ik met veel plezier aanga. Best gek dat ik het omgekeerde zie gebeuren tijdens vergaderingen. In plaats van het beestje bij de naam te noemen, wordt er gesproken over bestuurscultuur, commitment en innoveren. Om maar even een paar voorbeelden te noemen. Hoewel sommige mensen (denken te) weten wat er bedoeld

serie *Friends*, waarin Joey een aanbevelingsbrief schrijft aan het adoptiebureau voor zijn vrienden Monica en Chandler. Zij zien dat niet zo zitten, uit angst dat het een averechts effect zal hebben. In gesprek met vriend Ross vertelt Joey zijn probleem: ik ken eigenlijk geen “big words”. Waarop Ross zegt: waarom gebruik je de synoniemenlijst niet? Dat is dan ook precies wat Joey doet.

Chandler: *I don't understand.*
Joey: *Some of the words a little too sophisticated for you?*
Monica: *It doesn't make any sense.*
Joey: *Well, of course it does. It's smart. I used a thesaurus.*
Chandler: *On every word?*
Joey: *Yep.*
Monica: *All right, what was this sentence originally?*
Joey: *“They are warm, nice people with big hearts.”*

Chandler: *And that became, “They are humid, prepossessing Homo sapiens with full-sized aortic pumps.”*

Joey: *And hey, I really mean it, dude.*
Ik moet er altijd erg om lachen. Soms, tijdens een vergadering, moet ik aan Joey denken. Want het klinkt dan net alsof de synoniemen-generator gebruikt is: “We gaan de inzetbaarheid vergroten door innovatieve ideeën te genereren en de plannen te toetsen bij onze achterban.” Uhm, wat gaan we doen? Helaas zijn er genoeg mensen die dan denken: “Het zal wel aan mij liggen dat ik dit niet begrijp.” Of: “Laat ik maar geen vragen stellen.” En zo houden we de moeilijke-woorden-cultuur in stand. Wat mij betreft een gemiste kans. Of zoals Oscar Wilde zei: “Don't use big words. They mean so little.”

Joyce de Vos, gezondheidsvoorlichter en coördinator AYA project, Maastricht UMC+ Comprehensive Cancer Center

serie op jezelf

Foto: Ellen Oosterhof

“Er lag een wildvreemde man bij ons op de bank”

Quite Ottens (21), derdejaars European Studies, woont op de vierde verdieping van een studentenhuus vlakbij het Vrijthof. Haar kamer van 17m2 heeft uitzicht op de rode toren van de Sint Janskerk. Ze betaalt daar €440 euro voor.

Wat meteen opvalt: er is geen televisie. “Ik doe alles op mijn laptop”, zegt ze. Filmavondjes met haar vier huisgenoten zijn daarom bij iemand anders op de kamer. Ze doen veel samen, zegt Otten. “Films kijken, samen eten en naar de vereniging.” Ze zitten in verschil-

lende disputen, maar wel allemaal bij Circumflex. Via de vereniging is ze aan haar kamer gekomen. Bijna twee jaar woont ze er nu. “Hiervoor zat ik in een huis aan de Boschstraat. Ik was daar de jongste; de meesten waren achter

in de twintig of zelfs al dertigers. Ik wilde graag een jong, actief studentenhuus, het liefst in het centrum. Toen deze kamer voorbij kwam op de interne facebookpagina heb ik direct gereageerd.” Het was een grote stap voor Ottens om vanuit

het Brabantse Oosterhout naar Maastricht te verhuizen. “In mijn examenjaar op de middelbare school dacht ik dat ik zou zakken en dat vond ik eigenlijk wel prima. Ik vond het moeilijk om al het bekende te verlaten.” Met een studie in Tilburg had ze thuis kunnen blijven wonen, maar ze stapte toch uit haar comfortzone omdat European Studies in Maastricht haar het leukst leek. Achteraf is ze blij met hoe alles is gegaan. “Twee vriendinnen van de middelbare school zijn ook naar Maastricht gegaan en die zie ik nu nog heel veel. Ze zitten in hetzelfde dispuut.”

Broekzakcontrole

Op het hoekje van de tafel ligt haar paspoort. Dat heeft ze al zes keer nodig gehad dit jaar. Met vriendinnen ging ze naar Bratislava, met haar zusje naar Luxemburg, met Circumflex skiën in Risoul, de lustrumreis van de vereniging ging naar Praag en met de Alamanak-commissie – “de Alamanak zou je kunnen omschrijven als een sociaal jaarboek van de vereniging” – gingen ze naar Boedapest. Het meest memorabele moment van deze reizen? “In Boedapest werden we op een ochtend wakker en toen lag er een vreemde man bij ons op de bank te slapen. We hadden de deur niet goed dichtgemaakt en waarschijnlijk was hij het verkeerde appartement binnengelopen.” Na wat geschreeuw en een broekzakcontrole, is hij gegaan. “Achteraf vind ik het wel grappig.” Deze zomer maakte ze met haar ouders en zus een rondreis in Polen. “Ik ga nog elk jaar met hen op vakantie, we zijn heel hecht.” Eerder ging het gezin onder andere naar Zuid-Afrika, Israël en Vietnam. “Vanwege corona blijven we nu wat dichterbij huis. We wilden eigenlijk een reis maken door Estland, Letland en Litouwen, maar toen we in december een bestemming aan het uitzoeken waren, vonden we dat te ingewikkeld met alle grenzen en verschillende coronaregels.”

Oma

Close met haar gezin dus, maar ook met haar oma. Aan de wand hangt een kaartje van haar, een ansichtkaart uit Oosterhout, waar Ottens vandaan komt. “Ze stuurt vaker kaartjes. Mijn oma paste vroeger altijd op ons. Drie keer per week. We bellen wekelijks en ik ga gemiddeld een keer in de twee weken terug naar Oosterhout. Ze woont vijf minuten van ons vandaan. We gaan regelmatig de stad in om te winkelen en te kletsen. We praten over alles. Toen het uitging met mijn relatie ben ik een week naar Oosterhout gegaan. Mijn ouders waren veel werken, maar mijn oma kwam vaak langs om te kijken hoe het met me ging.” Aan de zijkant van de kledingkast hangt een mooie, zwarte, galajurk. “Voor het lustrumgala van Circumflex”, zegt Ottens. Dat ze lid wilde worden van Circumflex wist ze nog voor ze in Maastricht arriveerde. “De zus van een van mijn vriendinnen zat dat jaar in het bestuur. Ik heb niet naar de andere verenigingen gekeken.” In het hoekje van de kamer staat een zwarte gitaar. “Dat heb ik mezelf aangeleerd. Akkoorden opzoeken en oefenen met een beginnersboekje. Ik kon al noten lezen omdat ik tien jaar dwarsfluit heb gespeeld.” Ze speelt op haar gitaar wanneer er niemand thuis is. “Omdat ik ook erbij zing”, zegt ze. “Ik durf niet voor anderen te spelen. Ik vind het eng, voel me dan kwetsbaar. Wat als het fout gaat? Raar eigenlijk, want met mijn studie of andere dingen heb ik daar geen last van.” Een kort liedje zit er dus niet in vandaag? “Nee!”

Yuri Meesen

In deze serie vertellen studenten over hun kamer en zichzelf

nieuws

Maastrichtse hoogleraar raakt opleidingsbevoegdheid kwijt

GGZ Still: YouTube

UM-hoogleraar psychiatrie Machteld Marcelis is haar erkenning als opleider bij de GGZ-instelling in Eindhoven kwijtgeraakt. Ze kwam recent onder vuur te liggen na klachten van artsen in opleiding. Bovendien verdwijnt de opleiding tot psychiater aan de bewuste instelling. Dat heeft de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten beslist.

Hoofdopleider Marcelis kwam onlangs in opspraak nadat veertien (oud-)artsen in opleiding hadden geklaagd over een ‘onveilig leer-klimaat’. Dat gebeurde bij de GGZ-instelling in Eindhoven (GGZE) en aan de UM.

Op grond van een spoedvisite heeft de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) besloten om de opleidingsbevoegd-

heid van Marcelis en haar plaatsvervanger in te trekken. Dat betekent dat beiden aan de GGZE niet meer als opleider mogen werken. Bovendien schrapt de RGS de opleiding tot psychiater in Eindhoven.

De beslissing van de RGS is nog niet definitief. Op 29 september volgt een ‘zienswijze-gesprek’, waarin de opleiders en de instelling de gelegenheid krijgen om weerwoord te geven. Voor de GGZE heeft de beslissing van de RGS verstrekende gevolgen. Sluiting van de opleiding betekent dat de 25 artsen die nu worden klaargestoomd, per 1 januari 2023 moeten vertrekken. De artsen zitten niet alleen in de schoolbanken maar behandelen ook patiënten, onder begeleiding van psychiaters.

In psychiatrische kringen circuleert een geheel andere kijk op de affaire, die voormalig UM-hoogleraar psychiatrie en internationale coryfee Jim van Os (nu Universiteit Utrecht) vorige week in *Observant* uit de doeken deed. Na gesprekken met onder meer aiossen en opleiders concludeert Van Os dat Marcelis het slachtoffer is van een wraakactie van één van de artsen in opleiding. De man zou collega's hebben gerekruteerd om een anonieme klachtenbrief over een ‘onveilig leer-klimaat’ te ondertekenen.

Over het RGS-besluit is Van Os niet te spreken. “In het rapport is geen enkele aandacht voor het hoe en waarom van de klachtenbrief. Bovendien: als een opleiding al jaren goed uit de verf komt tijdens visitaties, moet je aannemelijk maken waar de plotselinge neergang vandaan komt. Geen woord daarover.” Wat precies wordt bedoeld met een ‘onveilig leer-klimaat’ blijft onduidelijk. Van Os: “Het is zo vaag als wat, je kunt er niks mee. Het gevolg van het besluit van de RGS is wel dat alle opleiders in Nederland nu reden hebben om zich onveilig te voelen.”

Het is moeilijk te duiden omdat het zo persoonlijk is, zegt Noud Bex, de woordvoerder van de GGZE. Wel heeft de GGZE volgens hem al enkele organisatorische zaken ten goede veranderd. “Voorheen was de hoofdopleider tevens voorzitter van de Centrale Opleidingscommissie. Dat betekende dat een en dezelfde persoon aiossen opleidt en eventuele klachten van diezelfde aiossen afhandelt. Dat is niet wenselijk. Daarom hebben we recent een onafhankelijke, externe vertrouwenspersoon aangesteld.”

De vertrouwenspersoon doet op instigatie van de GGZE onderzoek naar deze zaak. Vóór 29 september zullen de bevindingen bekend worden.

Ook aan de UM loopt een onderzoek. Na de eerste verkenningen van de ombudsfunctionaris heeft het college van bestuur een extern bureau in de arm genomen, zegt woordvoerder Koen Augustijn. Het bureau, Bing, gespecialiseerd in integriteitskwesties, zal onder meer interviews houden met mensen die in de afgelopen jaren met Marcelis hebben samengewerkt.

Illustratie: Janneke Swinkels

Maurice Timmermans

studentencolumn

Leukoselofobie

Bijna alles wat ik doe is schrijven. Ik ben begonnen aan mijn scriptie, schrijf columns zoals deze, type uren aan website-teksten voor mijn werk bij een consultancybedrijf en zet ook nog poëzie en fictie op papier. Je zou denken dat ik aan het einde van een dag geen letter meer kan zien, maar ik ben niet bang voor woorden. Ik vind een lege pagina veel erger. Zelfs toen ik aan deze column begon, heb ik even naar het lege document gestaard. De tekstcursor knipperde aanmoedigend, maar beginnen zat er niet in.

Volgens mij heeft elke student ermee te maken: je moet iets schrijven, maar er zijn geen tussenstappen tussen die lege pagina en het afgeronde project. Ik merk dat ik af en toe paniekerig word van mijn scriptie, want hoe tover ik die leegte om in tienduizend woorden? Mijn enige oplossing voor dat probleem is struisvogelpolitiek. Ik stel het uit. Zolang ik niet geconfronteerd word met de hoeveelheid werk, word ik ook niet geconfronteerd met mijn eigen onvermogen. Stiekem weet ik wel dat ik het kan, want heb ik niet al duizenden pagina's gevuld? Is het tot nu toe niet altijd goed gekomen?

Jonathan Franzen, een Amerikaanse schrijver, zegt in een interview dat je de lege pagina al in je hoofd gevuld moet hebben voordat je het echt op papier zet. Met andere woorden: je moet eerst een idee hebben, een geniale ingeving, voordat je de moed verzamelt om het op te schrijven. Zo dacht ik er lange tijd ook over. Totdat ik een keer een gesprek had met mijn professor, die zei: ‘Je hoeft het niet helemaal te begrijpen voordat je het opschrijft. Soms moet je juist ergens over schrijven om het te kunnen begrijpen.’ Ik kwam erachter dat hij gelijk heeft. Pas als ik iets op papier zet, begint het vorm te krijgen. Wist je dat de angst voor de lege pagina leukoselofobie heet? Als je dat alvast als eerste woord gebruikt, heb je al één ding overwonnen. Nu alleen de rest nog.

Puck Füsers

Puck Füsers studeert aan het University College

Er zijn collega's die voor hun dienst bij de UM eerst de krant rondbrengen of in de weekenden elders een centje bijverdienen. Er voltrekt zich een stille ramp onder het ondersteunend personeel (OBP) van de UM, betoogt Roy van Kessel, gebouwenbeheerder Paul Henri Spaaklaan & Duboisdomein30. Er moet nu worden ingegrepen.

Waar het onderwijs de motor van de UM is en onderzoek de benzine (of wellicht andersom) weten we dat zonder smeerolie, die motor zal gaan haperen en er uiteindelijk mee zal stoppen. Die smeerolie wordt gevormd door alle OBPers bij ondersteunende diensten en faculteiten, die soms onzichtbaar hun werk doen. Bij de opening van het academisch jaar alsmede de alternatieve (ware) opening van datzelfde jaar ligt de focus op Erkennen &

Waarden en het terugdringen van werkdruk en tijdelijke contracten van de collega's behorende tot het WP. De tweedeling in het universitaire landschap wordt op die heugelijke dag pijnlijk duidelijk; OBP schittert door afwezigheid, wordt niet genoemd en valt niet "in de prijzen". De aanwezige OBPers vullen, als ware het klapvee, de niet gereserveerde stoelenrijen achterin de schouwburgzaal. Het kabinet stelt ondertussen, met ingang

van 2023, €300 miljoen per jaar beschikbaar voor persoonlijke onderzoeksbudgetten voor onderzoekers en investeert €200 miljoen per jaar in alle universitaire disciplines, die daarvoor sectorplannen indienen. Daarbovenop komt ruim €200 miljoen per jaar beschikbaar voor onder meer grootschalige onderzoeksinfrastructuur, studentenwelzijn en matching voor Europese onderzoeksfondsen. Ook hier is het WP dat de klok slaat.

Ondertussen voltrekt zich een stille ramp waarbij, met name OBPers met een deeltijdcontract en/of ingeschaald in de laagste loonschalen, verworpen tot de 'working poor'. Er zijn collega's die voor hun dienst bij de UM eerst de krant rondbrengen, 's avonds na werktijd nog reclamefolders in de brievenbus duwen of in de weekenden elders een centje bijverdienen.

Er zijn collega's die niet meer weten hoe ze op hun werk moeten komen, nu de werkelijke kosten van het reizen, de tegemoetkoming in de reiskosten reduceert tot een fooi. De mogelijkheid tot thuiswerken bestaat voor heel veel van deze collega's niet, zoals bijvoorbeeld huismeesters, receptionisten en de medewerkers van het Rapid Response Team, die elke dag op de campus verwacht worden om de motor draaiende te houden. Disclaimer: hoe aantrekkelijk is thuiswerken nog, gezien de huidige energieprijzen? Sommigen moeten zelfs hun baan bij de UM op zeggen, omdat men geld mee moet nemen om te komen werken. In het licht van de krapte op de arbeidsmarkt is dit een onwenselijke situatie; vacatures in het OBP-domein staan langer open of worden zelfs helemaal niet ingevuld.

Hand in eigen boezem (als kaderlid van het FNV en lid van het Lokaaal Overleg); ook de vakbonden hebben hier de afgelopen jaren aan mee gewerkt door niet harder in te zetten op "centen in plaats van procenten" waardoor het verschil tussen arm en rijk ook binnen de universitaire gemeenschap alsmatig gegroeid is. Nivellering is helaas ook aan werkgeverszijde een vies woord. Ondertussen zijn er geormerkte potten met geld, die met enige goede wil en out-of-the-box denken misschien ingezet zouden kunnen worden om de hoogste nood te ledigen. Daarmee ook het belang van de werkgever dienende; wetenschappelijke onderzoeken tonen aan dat armoede ziek maakt en daarmee verzuim in de hand werkt. In het licht van de werkdruk bij de UM kunnen we dat er zeker niet bij hebben, los van het persoonlijk leed dat ziekte met zich mee brengt.

In de geest van minister Robbert Dijkgraaf die bij de opening van het academisch jaar aangaf dat naast het WO en het HBO ook het MBO waardering verdient en we af moeten van het 19e-eeuws onderwijsmodel: "We moeten beginnen dit verticale beeld in ons hoofd te kantelen. Een kwartslag draaien en uitvouwen. Van een trap naar een waaier. Met waardering voor de volle breedte aan opleidingen, van praktisch tot theoretisch, van mbo tot PhD. Alle van even grote maatschappelijke waarde en waardering." Laten we deze denkrichting ook hanteren voor alle collega's, WP & OBP, bij de UM waarbij we eenerd op waarde schatten, bestaanszekerheid bieden en Amerikaanse arbeidsmarkttoestanden bij voorbaat uitbannen. Voordat de motor vastloopt.

Illustratie: GoodStudio, Shutterstock

Op persoonlijke titel, Roy van Kessel

OPINIE

Actie vereist: OBP in laagste salarisschalen komt niet meer rond

Inflatie voor studenten UM:

Minder terrasjes, boodschappen op de markt en geen chocola

De inflatie is historisch hoog. Een gemiddeld Nederlands huishouden betaalde in augustus voor de alledaagse goederen en diensten – denk aan huur, boodschappen, benzine, elektriciteit – 12 procent meer dan in diezelfde maand vorig jaar. Mensen die weinig te makken hebben, worden het hardst getroffen. Studenten horen doorgaans tot deze groep. Wat merkt de Maastrichtse student ervan?

En dat ding is zeker. Wie op zichzelf woont, merkt het dagelijks in de supermarkt. Iedereen let meer op, klinkt het. Want als de prijzen niet hoger zijn geworden, dan zijn de verpakkingen wel kleiner, zegt Xavier, masterstudent Biobased Materials. "Als je op de bonnetjes kijkt, dan schrik je wel." Het bedrag onder de streep is soms bijna twee keer zo hoog als een jaar geleden, zegt Joep, masterstudent Strategic Corporate Finance. Drie keer per week kip eten doet hij niet meer. "Die eiwitten zijn goed als je veel sport. Ik ben geswitcht naar goedkopere producten met veel eiwitten: linzen en kikkererwten bijvoorbeeld. Met dat soort dingen vang ik het op." De Jumbo is dichterbij, maar de "grote boodschappen" doet hij bij de Lidl. "Alleen voor kleine dingen ga ik naar de Jumbo". Om de prijsstijgingen het hoofd te bieden gaven zijn ouders zijn broers en hem een "inflatievergoeding" van honderd euro per maand. Verder werkt hij zo'n acht uur per week en leent hij maximaal, al verdwijnt het grootste gedeelte van die centen op de beleggingsrekening.

Stracciatellayoghurt

Judith, masterstudent Health and Social Psychology, geeft 25 euro per week uit aan

Foto: Pexels, Olena Bohovyk

boodschappen. Tijdens haar bachelor in Wageningen was dat nog 15 euro. Nu ze in Maastricht woont eet ze minder vaak thuis bij haar ouders in Den Haag. Ze verwacht meer uitgaven in de supermarkt. "Maar ik ben ook geswitcht naar goedkopere producten." Zo eet ze nu gewone yoghurt in plaats van haar favoriete stracciatellayoghurt. "Die was 40 cent duurder. Als dat bij tien producten gebeurt, ben je vier euro meer kwijt." Judith leent niet. Haar ouders helpen en ze werkt als caissière bij de Jumbo.

Het gros van de veertien studenten die *Observant* sprak houdt tegenwoordig aanbiedingen in de gaten. Xavier: "Vooral dingen die je lang kunt bewaren koop ik niet meer voor de volle prijs. Bijvoorbeeld wasmiddel, aanmaaklimonade, groenten in blik." Sjuul, derdejaars Economics and Business Economics: "Heb je gezien wat een losse tomaat kost in de supermarkt? Voor groenten en fruit ga ik naar de markt."

Zangles

Een andere populaire manier om de prijsstijgingen op te vangen is om minder uit te geven in de kroeg of op het terras, klinkt het unaniem. Xavier: "Een biertje kost nu drie euro. Ik ga minder snel naar het terras of ik drink wat minder." De Duitse Juliane, vierdejaars European Law, verruult het terras tegenwoordig voor een biertje of gin-tonic bij vrienden thuis.

Maud, eerstejaars rechtsgeleerdheid, gaat helemaal niet naar het terras. "Mijn studiegenoten gaan regelmatig na de onderwijsgroep wat drinken, maar dan ga ik niet mee. Ik heb achthonderd euro per maand te besteden. Daar moet ik de huur, boodschappen, studie en leuke dingen van betalen. Ik wil graag op zangles, maar daarvoor moet ik eerst een bijbaan vinden. Ik ben dringend op zoek." Ook op hobby's wordt gekort dus. In het sportcentrum zit de Duitse Alexander, eerstejaars psychologie, te studeren. Aan zijn armen te zien komt hij daar regelmatig; en niet alleen om te lezen. "Ik koop minder supplementen en als er op de verpakking staat dat je drie pillen in één keer moet nemen, dan pak ik er maar een."

Volle wasmachine

In een gesprek over inflatie kunnen de onderwerpen 'elektriciteit' en 'gas' niet ontbreken. De studenten die nog geen huurverhoging hebben gehad, houden hun hart vast voor de eindafrekening. Mareks, derdejaars Economics and Business Economics uit Letland, moet sinds de afgelopen lente vijftig euro meer voor gas, water en licht betalen. Zijn kamer van vijftien vierkante meter kost nu 325 euro. "Nieuwe huisgenoten met een soortgelijke kamer betalen vierhonderd. Ik ben bang dat er voor mij ook een flinke stijging komt." Een veel gedeelde angst. De Belgische Louise, masterstudent Health Education and Promotion, haalt stekkers uit het stopcontact als ze de apparaten niet gebruikt en zet de wasmachine alleen nog maar aan als 'ie vol zit.

Haar Duitse vriendin Lena, masterstudent Global Health, heeft een auto, maar die gebruikt ze steeds minder. "Mijn familie woont net over de grens. Ik pak tegenwoordig vaker de trein. Mijn auto rijdt op gas en die prijs is van zestig cent naar een euro gegaan. Als mijn auto op benzine zou rijden, zou ik hem verkopen."

Chocolade

Iedereen merkt dat de prijzen stijgen, maar vooralsnog heeft niet iedereen daar last van. Delana, masterstudent biomedische wetenschappen, woont bij haar ouders in Ambly. "Ik heb geluk met mijn situatie", beseft ze. Ze werkt als bijlesstudent en in een kaaswinkel. Het gros van haar inkomsten gaat naar benzine voor haar auto, waarmee ze naar de universiteit rijdt. Die laat ze "nog niet" staan, maar ze legde vorige week in de supermarkt wel haar favoriete Côte d'Or chocolade terug in het schap. "Ik had er echt zin in, maar het kostte nu vier euro. Dat vond ik te duur."

Yuri Meesen

* Een groot deel van de geïnterviewde studenten wil vanwege het onderwerp alleen met de voornaam in *Observant*